

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ**

DOM
2011-10-14
Meddelad i
Luleå

Mål nr
2923-10E
D4

KLAGANDE

[REDACTED]

MOTPART

Norrbottens läns landsting, 971 89 Luleå

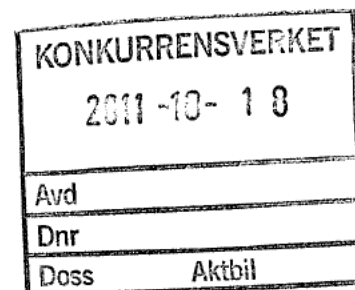
Ombud: Jonas Reinholdsson
Kommunlex, Box 3194, 103 63 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Norrbottens läns landstings beslut 2010-11-03, diariernr 1811-09

SAKEN

Samverkansavtal enligt lagen (1993:1652) om ersättning för sjukgymnastik, LOS

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten förordnar att förfarandet om ersättningsetablering ska rättas genom ny prövning varvid [REDACTED] ska anses uppfylla bestämmelserna i 5 e § första stycket 3. LOS.

YRKANDEN M.M.

Norrbottens läns landsting (NLL) beslutade den 3 november 2010 att inte teckna samverkansavtal med [REDACTED]. Beslutet motiverades med att han har möjlighet att få rätt till offentlig ersättning för sina hälso- och sjukvårdstjänster inom ramen för ett valfrihetssystem enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV).

[REDACTED] har överklagat beslutet, yrkat att det ska upphävas samt att förvaltningsrätten ska förordna att NLL ska teckna samverkansavtal med högstbjudande, dvs. honom samt anfört bl.a. följande. NLL:s beslut är

Dok.Id 18616

Postadress
Box 849
971 26 Luleå

Besöksadress
Skeppsbrogatan 41

Telefon
0920-29 54 90
E-post: forvaltningsrattenilulea@dom.se
www.dom.se

Telefax
0920-29 54 98

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-12:00
13:00-16:00

fattat i strid med de lagändringar som trädde i kraft den 1 april 2009 och regeringens intention med lagändringen. Vårdvalet i dess utformning ger honom inte en reell möjlighet att driva företag med offentlig finansiering som grund på ett affärsmässigt sätt, såsom ett samverkansavtal enligt LOS innebär. I Norrbotten finns ett vårdval/hälsoval med ett regelverk som reglerar hur en vårdenhet kan auktorisera sig och få rätt till offentliga medel för gjorda insatser. I regelverket framgår att rehabiliteringsinsatser ska ingå i uppdraget utan ytterligare specifikation. Någon tydlig ersättningsgrund framgår inte av vårdvalets/hälsovalets framtagna underlag för sjukgymnastiska insatser. NLL har i sitt beslut inte påvisat hur och inte heller på vilket sätt han kan ingå i vårdvalet/hälsovalet. NLL:s vårdvalssystem visar inte på någon tydlig ersättningsgrund för sjukgymnastiska insatser. I Norrbotten finns heller inget annat framtaget vårdval rörande sjukgymnastik. Hans uppfattning är att han idag inte kan ingå i det vårdvals/hälsovalssystem som finns i Norrbotten. NLL kan följaktligen inte kräva att han ska starta en auktoriserad vårdenhet där andra yrkeskategorier (läs husläkare) utgör bas. NLL kan inte heller hänvisa honom till att försöka söka och teckna underleverantörsavtal med befintliga vårdenheter då vårdvalet i Norrbotten saknar en fastställd affärsmässig ersättningsgrund.

NLL har motsatt sig bifall till ansökan och anfört bl.a. följande. Av inbjudan att lämna ansökan om deltagande i Vårdval Norrbotten framgår att sjukgymnaster ingår i vårdvalssystemet och det anges att privatpraktiserande sjukgymnaster inte har rätt till ersättning enligt LOS för sådan verksamhet som bedrivs inom ramen för Vårdval Norrbotten. Att sjukgymnaster utgör en del av Norrbottens vårdvalssystem framgår vidare av landstingsstyrelsens protokoll från sammanträde den 31 mars 2009. [REDACTED] kan därför ha rätt till offentlig ersättning för sina hälso- och sjukvårdstjänster inom ramen för valfrihetssystemet. Den som har rätt till offentlig ersättning för sina hälso- och sjukvårdstjänster inom ramen för ett valfrihetssystem anses dock inte ha någon möjlighet att teckna ett samver-

kansavtal med ett landsting avseende ersättningsetablering. NLL är därför förhindrad att teckna samverkansavtal.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Lagrums och förarbeten

Sjukgymnastikersättning enligt LOS lämnas endast till sjukgymnast som har samverkansavtal med landstinget rörande sin verksamhet (5 § första stycket LOS).

En sjukgymnast som är verksam med rätt till ersättning enligt LOS och som avser att överlåta sin verksamhet ska anmäla till landstinget om han eller hon i samband härmed vill säga upp sin rätt till ersättning, och - möjliggöra för annan sjukgymnast att få ingå samverkansavtal med landstinget med motsvarande villkor (ersättningsetablering) (5 a § LOS). Efter anmälan enligt 5 a § ska landstinget utan dröjsmål publicera en ansökningsinbjudan om att få ingå samverkansavtal (5 b § första stycket LOS).

Landstinget ska behandla sökande på ett likvärdigt och icke diskriminerande sätt samt iaktta principerna om öppenhet, ömsesidigt erkännande och proportionalitet (5 c § LOS).

Landstinget ska fatta beslut om att ingå samverkansavtal med den sökande som har erbjudit högsta pris för verksamheten och som 1. vid övertagandet av verksamheten kan uppfylla de krav som anges i 7-9 §§, 2. inte har utslutits enligt 5 d §, och 3. inte redan har, eller kan få, rätt till offentlig ersättning för sina hälso- och sjukvårdstjänster inom ramen för ett sådant valfrihetssystem som avses i lagen (2008:962) om valfrihetssystem (5 e § första stycket LOS).

I förarbetena till 5 a-5 e §§ LOS anges följande (prop. 2008/09:64 s. 49). För att patienten ska kunna ha en reell möjlighet att själv bestämma vilken

vårdgivare han eller hon vill vända sig till behövs det en mångfald av aktörer. Det är därvid viktigt att såväl stora som små liksom offentliga och övriga vårdgivare får plats inom den offentligt finansierade vården. Till dess att det finns ett system som underlättar även för mindre vårdgivare att på lika villkor konkurrera med de stora och/eller offentliga aktörerna, anser regeringen att det är viktigt att de nuvarande ersättningslagarna finns kvar och även att de vårdgivare som idag arbetar med ersättning enligt dessa lagar ges en reell möjlighet att överlåta sin verksamhet till en annan enskild vårdgivare.

Vidare framgår följande (prop. 2008/09:64 s. 54). Ett ytterligare krav för att få ingå samverkansavtal bör vara att den övertagande läkaren eller sjukgymnasten inte har rätt till offentlig ersättning för sina hälso- och sjukvårdstjänster inom ramen för ett sådant valfrihetssystem som avses i den föreslagna lagen om valfrihetssystem. Om landstinget har ett valfrihetssystem där vårdgivaren ingår eller kan ingå och få ersättning för de tjänster som utförs i den nya verksamheten, ska landstinget inte besluta att ingå ett samverkansavtal med honom eller henne. Det bör naturligtvis inte i detta sammanhang vara möjligt att kräva av en läkare eller sjukgymnast att denne ska ändra inriktningen på verksamheten när det gäller specialitet för att kunna ingå i valfrihetssystemet och på den grunden utesluta vårdgivaren från möjligheten till ersättningsetablering. Det bör vidare understrykas att möjligheten att ingå i ett valfrihetssystem inte avser de fall där det är möjligt för en läkare eller sjukgymnast att få anställning hos en vårdgivare som i sin tur ingår i eller kan ingå i ett valfrihetssystem.

Bestämmelserna om överprövning och skadestånd i 16 kap. 1-6 §§ lagen (2007:1091) om offentlig upphandling gäller i fråga om ersättningsetablering enligt LOS. Vad som sägs där om leverantör, upphandlande myndighet, kontrakt och upphandling ska i stället avse sökande, landsting, samverkansavtal respektive förfarande om ersättningsetablering. Hänvisningarna i 16 kap. 2 § första stycket och 5 § lagen om offentlig upphandling till andra bestämmelser i den lagen ska i stället avse 5 b – 5 f §§ LOS (5 g § första och tredje styckena LOS).

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

I målet uppkommer främst frågan om [REDACTED] kan få rätt till offentlig ersättning för sina hälso- och sjukvårdstjänster inom ramen för ett

sådant valfrihetssystem som avses i lagen (2008:962) om valfrihetssystem och om landstinget därför haft fog för att inte ingå ett samverkansavtal med honom.

Av utredningen framgår att [REDACTED] inte ingår i valfrihetssystemet Vårdval Norrbotten. Vad gäller frågan om han kan ingå i valfrihetssystemet framhåller landstinget att sjukgymnastik ingår som en del av Vårdval Norrbotten och att [REDACTED] är oförhindrad att t.ex. tillsammans med andra ansöka om att få ingå i valfrihetssystemet. Landstinget har till stöd för sin inställning i den delen åberopat bestämmelserna i lagen (2008:962) om valfrihetssystem där det i 5 kap. 1 § framgår att fysiska eller juridiska personer var för sig eller tillsammans med andra leverantörer kan lämna en ansökan och att en sökande enligt 5 kap. 2 § samma lag vid behov kan åberopa andra företags ekonomiska, tekniska och yrkesmässiga kapacitet. Landstinget har anfört att i förarbetena till sistnämnda bestämmelse anförs att bestämmelsen togs in i lagen för att underlätta för små företag att vara leverantörer till offentlig sektor (jfr prop. 2008/09:29 s. 83 f), vilket talar för att [REDACTED] kan få rätt till offentlig ersättning. [REDACTED] har gentemot detta invänt att han inte har sådana resurser eller möjligheter.

Landstinget ska vid prövning av om samverkansavtal ska tecknas med sökande behandla dem på ett likvärdigt och icke diskriminerande sätt samt iaktta principerna om öppenhet, ömsesidigt erkännande och proportionalitet. Enligt förvaltningsrättens mening ska bestämmelserna i 5 e § LOS tolkas utifrån de reella möjligheter det finns för en enskild att på egen hand komma ifråga för att teckna avtal med landstinget och få offentlig ersättning för sina hälso- och sjukvårdstjänster inom ramen för ett sådant valfrihetssystem som avses i lagen (2008:962) om valfrihetssystem. Mot bakgrund av redovisade uttalanden i förarbetena finner förvaltningsrätten

inte att ett landsting kan kräva att den enskilde i en situation som den förevarande anlitar underentreprenörer eller på annat sätt driver verksamheten tillsammans med andra.

Av utredningen framgår att valfrihetssystemet Vårdval Norrbotten avser ett samlat vårduppdrag som handlar om att driva en vårdcentral med bland annat läkarmottagning, distriktssköterskemottagning samt mödra- och barnhälsovård. Förvaltningsrätten bedömer att [REDACTED] med sina befintliga resurser och enbart sjukgymnastikkompetens inte kommer att kunna uppfylla uppställda krav för att ingå i vårdvalssystemet på egen hand, en uppfattning som delas av landstinget. På i grund av det anförda finner förvaltningsrätten klarlagt att [REDACTED] varken har eller kan få rätt till offentlig ersättning för sina hälso- och sjukvårdstjänster inom ramen för ett valfrihetssystem enligt LOV. Härmed följer att landstinget agerat i strid mot bestämmelsen i 5 e § första stycket 3. LOS när landstinget vägrat att teckna samverkansavtal med [REDACTED]. Av tilldelningsbeslutet framgår inte annat än att han uppfyller övriga ställda villkor för att samverkansavtal ska kunna tecknas med honom. Förfarandet ska därför rättas på sätt att [REDACTED] anses uppfylla villkoren i 5 e § första stycket 3. LOS. (jfr. Kammarrätten i Sundsvall, dom den 21 juni 2011, mål nr 34-11 och Högsta förvaltningsdomstolens beslut den 14 oktober 2011, mål nr 4803-11)

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1c)

R Hirvelä

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.